

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการคุรุสภา
(กรณีนายรังสรรค์ ศรีพุทธรัตน์)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้มีหนังสือ ที่ คส. ๐๗๐๔/๑๑๙๐๖ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความว่า สำนักงานเลขาธิการชมรมครูประชาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีหนังสือ ที่ ชค.จน.๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๕ ร้องเรียนมายังสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เพื่อขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการคุรุสภาของ นายรังสรรค์ ศรีพุทธรัตน์ โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า

๑. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้มีประกาศคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการอำนวยการคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่องการเลือกตั้งกรรมการอำนวยการคุรุสภา โดยในข้อ ๑๕ กำหนดให้ผู้แทนสมาชิกคุรุสภาจะเสนอชื่อผู้ใดเพื่อให้ที่ประชุมเลือกตั้งเป็นกรรมการอำนวยการคุรุสภา ผู้ถูกเสนอชื่อต้องเป็นครูตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติครูพุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งได้แก่ (๑) ข้าราชการครูเฉพาะครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ

๒. สำนักงานคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดสมุทรปราการ ได้มีหนังสือ ที่ สป ๐๓๒/๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การเลือกผู้แทนสมาชิกคุรุสภาเพื่อไปเลือกตั้งกรรมการอำนวยการคุรุสภาให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาทราบ และแจ้งรายชื่อผู้แทนสมาชิกคุรุสภา กลุ่มสมาชิกสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้แก่ นายรังสรรค์ ศรีพุทธรัตน์ สมาชิกคุรุสภา ประเภทสามัญ เลขประจำตัวสมาชิก สป. ๑๔๖๕๒ ตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนคลองบางปู อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ช่วยราชการที่สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

๓. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้มีประกาศคุรุสภา เรื่อง ผลการเลือกตั้งกรรมการอำนวยการคุรุสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ให้นายรังสรรค์ ศรีพุทธรัตน์ ดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการคุรุสภา แทนนายชาญชัย สรรพโส ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๐๘ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔. กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ที่ ศธ. ๐๑๐๐ (๒)/๐๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ขอเฝ้าฯ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาช่วยปฏิบัติราชการในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ศธ. ๑๑๘๑/๒๖๗ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ อนุญาตให้นายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ ช่วยราชการที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ มีกำหนด ๑ ปี ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๕

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. การที่นายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ ได้รับคำสั่งให้ช่วยราชการที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีถือได้ว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑๕ แห่งประกาศคุรุสภา ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือไม่

๒. จะถือว่า นายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการคุรุสภาตามมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือไม่ หากขาดคุณสมบัติจะมีผลตั้งแต่มื่อใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า การที่จะถือว่า นายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ พ้นจากตำแหน่งกรรมการอำนวยการคุรุสภาหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาจากบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสี่^๑ แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ได้กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอำนวยการคุรุสภาที่มาจากการเลือกตั้งไว้โดยเฉพาะ สำหรับประกาศคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการอำนวยการคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เป็นการออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๗ วรรคสี่

วรรคสี่

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ลาออก พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกคุรุสภา หรือพ้นจากการเป็นครูซึ่งตนเป็นผู้แทนตามมาตรา ๒๔

วรรคสี่

วรรคสี่

^๒ มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน อธิบดีทุกกรมและหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และครูตามมาตรา ๒๔ ซึ่งได้รับเลือกตั้งจาก

ครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งครุให้มาดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการครุสภา ซึ่งข้อ ๑๕^๓ แห่งประกาศดังกล่าว ได้กำหนดไว้แต่เฉพาะคุณสมบัติของครุผู้อาจได้รับการเสนอชื่อเพื่อให้ที่ประชุมสมาชิกครุสภาเลือกตั้งเป็นกรรมการอำนวยการครุสภา ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าสู่ตำแหน่งกรรมการอำนวยการครุสภาเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่อาจนำข้อ ๑๕ แห่งประกาศดังกล่าวมาใช้เพื่อพิจารณาว่านายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการอำนวยการครุสภาเพราะเหตุที่ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการได้

ประเด็นที่สอง จะถือว่านายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการครุสภาตามบทบัญญัติมาตรา ๗ วรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือไม่ หากขาดคุณสมบัติจะมีผลตั้งแต่เมื่อใด นั้น เห็นว่า มาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้ครุซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องประกอบด้วยครุตามมาตรา ๒๔ (๑) เฉพาะครุซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการจำนวนหกคน ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่านายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ ตำแหน่งอาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนคลองบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้แทนสมาชิกครุสภากลุ่มสมาชิกสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการครุสภาจังหวัดสมุทรปราการ ที่ สป ๐๓๒/๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การเลือกผู้แทนสมาชิกครุสภาเพื่อไปเลือกตั้งกรรมการอำนวยการครุสภา และต่อมาได้มีประกาศครุสภา เรื่อง ผลการเลือกตั้งกรรมการอำนวยการครุสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้นายรังสันต์ ศรีพุทธธิรัตน์ ซึ่งเป็นข้าราชการครูตาม

สมาชิกครุสภาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ครุสภาประกาศกำหนดจำนวนสิบคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการครุสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๑๕ เมื่อผู้แทนสมาชิกจะเสนอชื่อผู้ใดเพื่อให้ที่ประชุมเลือกตั้งเป็นกรรมการอำนวยการครุสภา ผู้ถูกเสนอชื่อนั้นต้องเป็นครุตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติครุ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งได้แก่ (๑) ข้าราชการครูเฉพาะครุซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๗

ฯลฯ

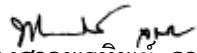
ฯลฯ

ครุซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องประกอบด้วยครุตามมาตรา ๒๔ (๑) เฉพาะครุซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการจำนวนหกคน ครุตาม ๒๔ (๓) จำนวนหนึ่งคน ครุตามมาตรา ๒๔ (๔) จำนวนหนึ่งคน และครุตามมาตรา ๒๔ (๕) จำนวนสองคน

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๔ (๑)^๕ แห่งพระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นกรรมการอำนวยการครูสภาแทนนายชาญชัย สรรพโส กรรมการอำนวยการครูสภา ซึ่งได้ลาออกจากตำแหน่ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ แสดงว่านายรังสันต์^๖ เป็นกรรมการอำนวยการครูสภาตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และเป็นครูซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอำนวยการครูสภาในฐานะครูตามมาตรา ๒๔ (๑) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการตั้งนั้น นายรังสันต์^๖ จึงไม่ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการครูสภาตามมาตรา ๗ วรรคสอง^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และแม้ต่อมา นายรังสันต์^๖ ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ก็เป็นการไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นเวลาชั่วคราวเท่านั้น นายรังสันต์^๖ ยังเป็นข้าราชการครูตามมาตรา ๒๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติครูฯ อยู่และยังไม่ได้พ้นจากการเป็นครูซึ่งตนเป็นผู้แทนตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น นายรังสันต์^๖ จึงยังไม่พ้นจากตำแหน่งกรรมการอำนวยการครูสภาตามมาตรา ๗ วรรคสี่^๗ แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๖

^๕มาตรา ๒๔ ครู ได้แก่

(๑) ข้าราชการครู

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น